

Lina Wedin Hansson
Hållbarhetschef
lina.wedin-hansson@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Remiss av Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller, 2019-2023, svar senast 5 juni 2018

Trafikverket har skickat sitt förslag till åtgärdsprogram för omgivningsbuller, 2019-2023, på remiss. Synpunkter på förslaget ska ha kommit in till Trafikverket senast 5 juni 2018. Föreligger förslag till yttrande från Trelleborgs kommun.

Beredning

Trafikverket har tagit fram ett förslag till åtgärdsprogram för omgivningsbuller, 2019-2023. Förslag till Trafikverkets åtgärdsprogram är upprättat i enlighet med Förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Trafikverket har valt att ta fram ett åtgärdsprogram som även omfattar statliga vägar och järnvägar utanför de sträckor och kommuner som omfattas av förordningen. Åtgärdsprogrammet behandlar även vibrationsstörningar. En rapport har sammanställts som underlag. Trafikverket ser helst att synpunkterna skickas in elektroniskt genom en särskild svarsmall. Svarsmallens struktur används därför i yttrandet av detta ärende.

Kommunledningsförvaltningen har sammanställt förslag till yttrande med inarbetning av yttrande från samhällsbyggnadsnämnden och tekniska förvaltningen.

Bakgrund

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller skall det genom kartläggning av omgivningsbuller samt upprättande och fastställande av åtgärdsprogram eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa (miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. 2§ första stycket miljöbalken). Kartläggning ska genomföras och åtgärdsprogram upprättas vart femte år, och detta är tredje gången som det sker.

Åtgärdsprogrammet för omgivningsbuller har tagits fram enligt Förordning (2004:675) om omgivningsbuller, som för Trafikverket ska omfatta statliga vägar som under 2016 trafikerades med mer än 3 miljoner fordon samt statliga järnvägar som trafikerades med mer än 30 000 tåg. Dessutom omfattas flygplatserna Arlanda, Landvetter och Bromma.

Trafikverket har kartlagt de mest trafikerade vägarna, järnvägarna och flygplatserna enligt ovan. Kartläggningen visar att totalt ca 1 000 000 människor är

utsatta för bullernivåer överstigande Lden 55 från väg- och järnvägstrafik från de kartlagda vägarna och järnvägarna. Cirka 15 000 boende vid de tre kartlagda flygplatserna är utsatta för bullernivåer överstigande Lden 55. Trafikverket har valt att utöka omfattningen av åtgärdsprogrammet till att innefatta all statlig väg och järnväg, samt även vibrationsstörningar i bostäder. Som underlag till åtgärdsstrategier och planerade åtgärder används kartläggningar och mer detaljerade inventeringar i svenska bullermått.

Trafikverket åtgärdsarbete utgår från fastställda mål och riktvärden. För att nå målen lyfter man fram att det krävs en kombination av åtgärder.

Utöver det syfte som följer av förordningen om omgivningsbuller har Trafikverket som syfte att åtgärdsprogrammet ska ge en samlad bild av de åtgärder som krävs och planeras, med fokus på statlig väg och järnväg. Det innefattar all statlig infrastruktur, inte enbart de mest högtrafikerade vägar och järnvägar som omfattas av kravet på kartläggning. Det ska utgöra en sammanställning av vad som planeras för att skydda de mest utsatta och minska det totala antalet bullerstörda i samhället.

Styrande principer

Åtgärderna föreslås med stöd av miljömålet God bebyggd miljö, förordning (SFS 2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, riktvärden för trafikbuller (Prop. 1996/97:53), Trafikverkets riktlinjer för buller- och vibrationsnivåer, samt de Globala målen för hållbar utveckling. I Trafikverkets rapport Tillgänglighet i ett hållbart samhälle, maj 2017, formuleras mål som tar sin utgångspunkt i ett hållbarhetsperspektiv. Buller har hanterats som en prioriterad aspekt för att nå hållbarhetsmålen. Som mål för år 2030 anges att antalet utsatta för trafikbuller över riktvärdena ska minska med 50 % jämfört med 2015 och ingen ska utsättas för buller på mer än 10 dB över riktvärdena. Som vision till år 2050 anges att Ingen dödas eller skadas allvarligt i transportsystemet, varken i olyckor eller av luftföroreningar eller buller.

Föreslagna åtgärder

Enligt förslaget krävs en kombination av åtgärder, på lång och kort sikt, en minskning av källbuller, framtagande av scenarios med trafik som ger minskad klimatpåverkan, samt en utveckling med tystare järnvägsfordon och ökad järnvägstrafik. Det finns ett behov av bullerdämpande åtgärder på lång sikt, en särskild analys av vibrationer från spårbunden trafik och en avvägning mellan mål, samhällsnyttor och kostnader för åtgärder.

Trafikverkets förslag på indikativ ram för åtgärder för de mest buller- och vibrationsutsatta i befintlig miljö är 2 800 milj. kr för perioden 2018-2029. Förslaget uppskattas leda till att cirka 40 000 av de mest bullerutsatta får skyddad inomhus- och utemiljö under planperioden samt att åtgärder mot höga vibrationsnivåer genomförs. Även skolor med nivåer över riktvärden kommer att åtgärdas.

- *Skyddsåtgärder längs befintlig infrastruktur*
- *Tystare vägbeläggning och spårunderhåll*
- *Skyddsåtgärder vid ny- och väsentlig ombyggnad*

Sammanfattning av yttrande

- Det är positivt att Trafikverket genomför en omfattande inventering och kartläggning av omgivningsbuller från trafiken. Det är viktigt för att säkerställa att åtgärderna blir relevanta för att uppnå mål om minskad negativ påverkan på människors hälsa.
- Det är positivt att åtgärderna innehåller både kortsiktiga och långsiktiga perspektiv på genomförande och effekt.
- Det är en brist i rapporten att ingen särskild hänsyn tagits till barn och unga som är särskilt utsatta när det gäller omgivningsbuller. Exempelvis lyfter Folkhälsomyndigheten fram, gällande hälsoeffekter av buller, att barns inlärning försämras mer av bullerstörningar än vuxnas.
- Det är en brist i rapporten att ekonomiska konsekvenser av åtgärderna för kommuner inte framkommer i rapporten. Det bör förtydligas var ekonomiskt ansvar för genomförande ligger och vilka kostnader åtgärderna kan tänkas medföra för kommuner.
- Det är en brist i rapporten att jämställdhetsperspektivet och jämlikhetsperspektivet inte beaktas i åtgärderna eller rapporten som helhet.
- Rapporten är otydlig vad gäller konkreta åtgärder. Förslagsvis skulle åtgärder för att uppnå målsättningarna kunna sammanställas i en matris för tydlighetens skull. Då skulle det också bli tydligare vilka åtgärder som syftar till vilket/vilka målsättningar. Kapitel 5 och kapitel 6 innehåller strategi och prioriteringar för åtgärder, samt åtgärder. Det är otydligt i dessa kapitel vad som är åtgärder och inte.

Barnkonsekvensbeskrivning

Inga barn har varit delaktiga i framtagande av detta yttrande. Omgivningsbuller berör barn i stor utsträckning och de är särskilt utsatta. Åtgärdsprogrammet saknar fokus på barn och deras påverkan och särskilda utsatthet när det gäller omgivningsbuller. Det påtalas i yttrandet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att anta yttrandet enligt bilaga som sitt eget.

Expedieras

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se, diarienummer TRV 2018/38075.